

De fractie van
FvD

Verzenddatum

Ons kenmerk

Uw kenmerk
PV-2614

Uw brief van
3 juni 2026

onderwerp
Memo Flextenders, energietransitie
Pagina
1/9

Contact
Frank Warmerdam
T 088-321 5000

Beste fractie,

Op 3 juni 2026 heeft u politieke vragen (nummer PV-2614) gesteld over Memo Flextenders, energietransitie. In deze brief beantwoorden wij de door u gestelde vragen. U vindt de antwoorden direct onder de vragen. Naar aanleiding van het memo d.d. 21 april jl. over Flextenders Liander en TenneT heeft onze fractie een aantal vragen over het memo en over het beleid en de zienswijze van uw college ten aanzien van de energietransitie. Uw memo noemt een sterk gestegen verbruik specifiek als oorzaak van congestie. Er wordt niets gezegd over instabiele invoeding door zonne- en windenergie als oorzaak.

Reactie

1. *Kunt u precies aangeven in welke mate de piekbelasting en congestie veroorzaakt worden door gelijktijdige hoge opwek van zon en wind op momenten van lage vraag en lage opwek van deze bronnen bij een hoge vraag?*

Het college beschikt niet over de data met betrekking tot congestie bij:

- Gelijktijdige hoge opwek van zon en wind op momenten van lage vraag;
- Lage opwek van zon en wind op momenten van hoge vraag.

Deze data liggen bij de netbeheerders (TenneT en Liander). Zij zijn ook de partijen die bepalen of er sprake is van netcongestie.

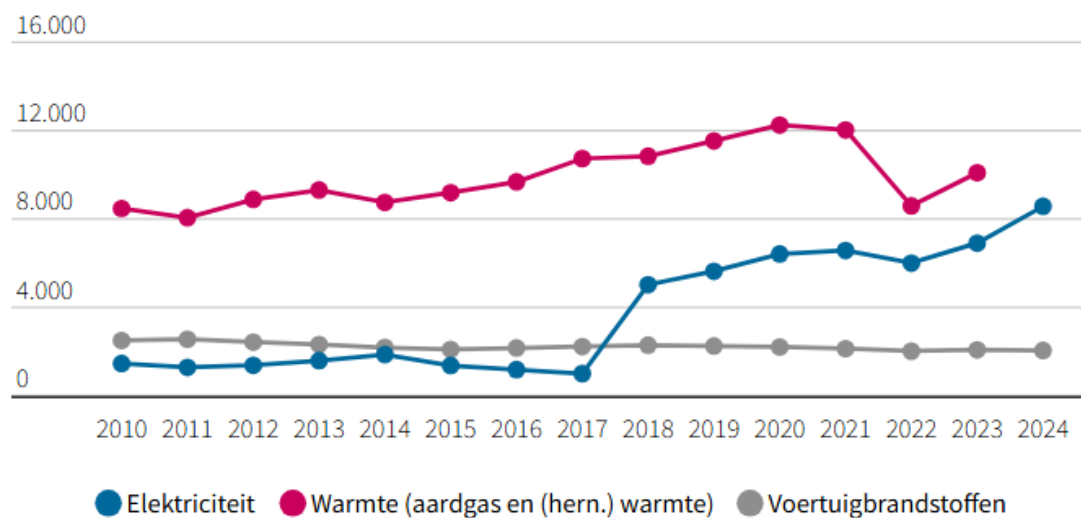
Omdat het college niet over deze data bezit, is zij niet in staat precies aan te geven in welke mate de piekbelasting en congestie veroorzaakt worden door bovenstaande twee situaties.

2. *In het memo geeft u aan dat de vraag naar elektriciteit sterk is toegenomen. Kunt u aangeven met hoeveel megawatt de maximale piekbelasting op het net in Hollands Kroon is gestegen in de afgelopen tien jaar, en wat de herkomst van deze informatie is?*

Het college beschikt niet over cijfers die betrekking hebben op de maximale piekbelasting op het net in Hollands Kroon, deze data ligt bij de netbeheerders. Er is wel informatie beschikbaar over het energieverbruik per jaar (bron, Klimaatmonitor):

Energieverbruik naar verbruiksvorm

Hollands Kroon, TJ

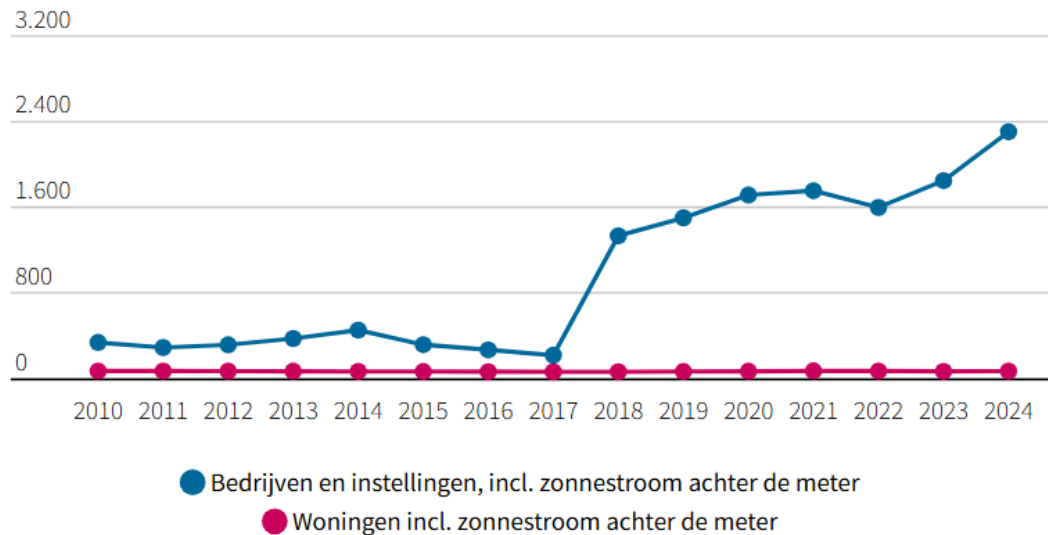

3. *Welk deel van de huidige netbelasting (in percentages of megawatt) komt concreet door datacenters, welk deel door glastuinbouw, welk deel door overige (grote) bedrijven en welk deel door huishoudens? Kunt u dit uitsplitsen en de onderliggende cijfers (desnoods geanonimiseerd) met ons delen?*

Het college beschikt niet over informatie per sector. Er is wel informatie beschikbaar uit de klimaatmonitor waarin een uitsplitsing wordt gemaakt tussen 'Bedrijven en instellingen' en 'Woningen'. (bron, Klimaatmonitor)

Elektriciteitsverbruik bedrijven en woningen

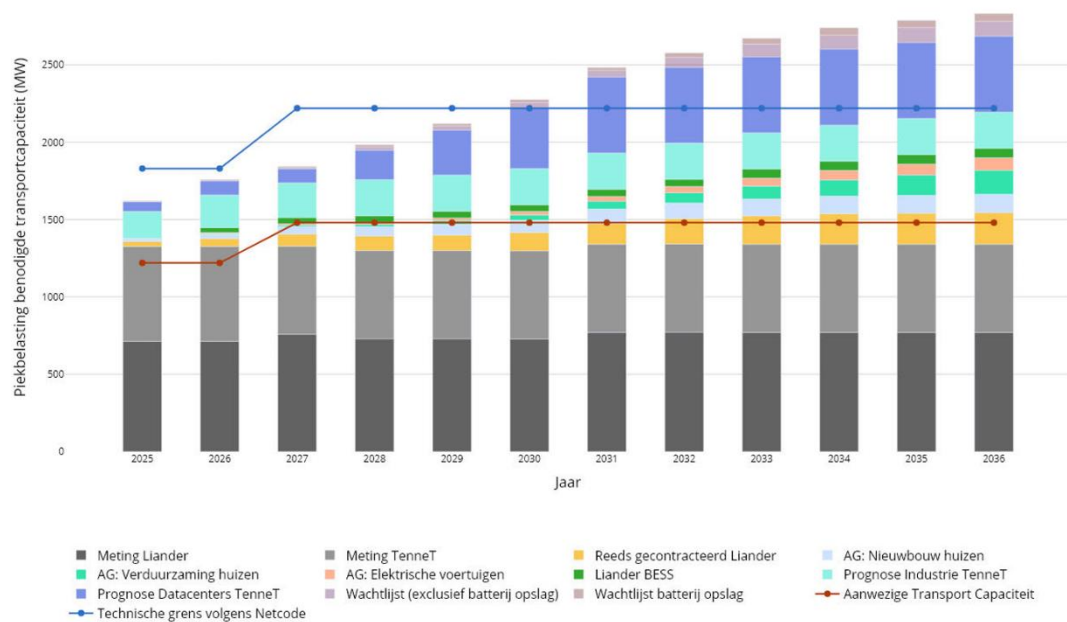
Hollands Kroon, GWh

4. *In het memo stelt u dat het elektriciteitsnet de toegenomen vraag naar stroom 'niet meer aan kan'. Hoe groot is het huidige capaciteitstekort op het stroomnet in Hollands Kroon in megawatt, zowel op piekuren als over het hele jaar gemeten?*

Het college beschikt niet over cijfers die betrekking hebben op het huidige capaciteitstekort op het stroomnet in Hollands Kroon, maar TenneT heeft in haar [Congestieonderzoek van TenneT over Noord-Holland](#) (herijking 2026) wel gegevens gedeeld die gaan over de transportcapaciteit in het deelnet Noord-Holland Noord.

Transportcapaciteit voor Noord-Holland Noord CMO NH Herijking 2025

5. *Uw memo noemt de inzet van Flextenders als tijdelijke oplossing om “ruimte te creëren”. In hoeverre wordt verwacht dat de inzet van deze installaties de stabiliteit van het net positief zal beïnvloeden? Kunt u dit kwantificeren aan de hand van reductie van het aantal congestie-uren per jaar, verlaging van het risico op leveringsonderbrekingen of afname van de duur en ernst van leveringsproblemen tijdens donkere windstiltes?*

Liander en TenneT geven aan dat: *“Tijdelijk regelbaar vermogen helpt om het elektriciteitsnet veilig en betrouwbaar te houden. Op sommige plekken kan het tijdelijk ruimte creëren voor nieuwe aansluitingen, zoals woningen, bedrijven of maatschappelijke voorzieningen.”* En dat: *“De netbeheerder bepaalt hoeveel flexibel vermogen nodig is en waar dit helpt om het elektriciteitsnet te ontlasten. Vervolgens wordt via een aanbesteding aan marktpartijen gevraagd om oplossingen voor regelbaar vermogen te leveren.”*

Bron: [Flextender Q&A Noord-Holland](#)

Het college beschikt niet over exacte data die antwoord geeft op uw vraag. Deze data liggen bij de netbeheerders (TenneT en Liander). Zij zijn ook de partijen die bepalen of er sprake is van netcongestie.

Om u tegemoet te komen verwijzen wij u graag naar het [Congestieonderzoek](#) van TenneT (herijking 2026). Hierin geeft TenneT de hoeveelheid regelbaar vermogen aan die nodig is in Noord-Holland Noord. Hierbij moet wel benoemd worden dat dit breder is dan de Flextenders.

Tabel 2.2.3: Overzicht van gezocht regelbaar vermogen om de benodigde transportcapaciteit te faciliteren. Deze getallen zijn berekend zonder de inzet van al beschikbare congestiemanagement diensten.

Jaartal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Minimaal benodigd regelbaar vermogen	353	500	54	281	405	529	591	643	702	730	1151	1194
Minimaal aantal uren per jaar dat regelbaar vermogen nodig is	976	1643	8	66	217	615	1592	1892	2278	2595	4634	4839
Minimaal benodigd regelbare energie (in GWh)	94,8	203	0,185	4,42	20,8	69,0	227	297	392	472	1307	1434
De maanden waarop de flexibiliteit voornamelijk nodig is	Januari, Februari, Maart, Oktober, November, December											
De dagen waarop de flexibiliteit voornamelijk nodig is	Maandag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag											
De uren van de dag dat de flexibiliteit voornamelijk nodig is	7:00 – 10:00 en 15:00 – 18:00											

6. *De energietransitie in Nederland, en zo ook in Hollands Kroon, kenmerkt zich in de afgelopen jaren onder andere door een significante stijging van het aanbod zonne- en windenergie. Dit zorgt voor instabiele invoeding op het stroomnet. Daarnaast wordt het overstappen naar elektrisch verwarmen, koken en rijden actief aangemoedigd, gesubsidieerd en soms zelfs verplicht. Dit zorgt in de praktijk logischerwijze voor een aanzienlijk hogere belasting op het stroomnet tijdens piekmomenten.*

Uw memo stelt dat installaties op gas of biodiesel tijdelijk nodig zijn “zodat de energietransitie kan doorgaan”. Hier ontstaat een bijzonder opmerkelijke cirkelredenering: de energietransitie zorgt voor een sterke toename van instabiele zonne- en windenergie op het net en voor meer stroomvraag tijdens piekmomenten, wat leidt tot meer schommelingen en congestie. Om dit op te vangen worden vervolgens noodoplossingen als generatoren op gas of diesel en accu's ingezet. Door deze inzet ontstaat vervolgens ruimte die er volgens u voor zorgt dat diezelfde energietransitie verder kan worden voortgezet.

Hoe beoordeelt uw college deze cirkelredenering tegenover haar eigen beleid en houding op het gebied van Flextenders en de energietransitie in zijn geheel?

Het college herkent de geschetste redenering, maar onderschrijft deze niet als een cirkelredenering. De inzet van flexibiliteitsmaatregelen, zoals flextenders, tijdelijke opwek of opslag, is geen doel op zich en ook geen middel om de energietransitie “kunstmatig” te versnellen. Deze instrumenten zijn bedoeld als tijdelijke en ondersteunende maatregelen om het elektriciteitssysteem stabiel te houden in een periode van snelle veranderingen. Daarbij is het van belang te benoemen dat de huidige netproblemen niet uitsluitend voortkomen uit de

toename van duurzame opwek, maar juist ook uit de sterk groeiende elektriciteitsvraag door elektrificatie. Dit vraagt om een energiesysteem dat flexibeler en robuuster is dan voorheen. Het college ziet flexibiliteit daarom als een noodzakelijke tussenstap:

- om pieken in vraag en aanbod beter op te vangen;
- om het bestaande net efficiënter te benutten;
- en om te voorkomen dat ontwikkelingen volledig stilvallen.

Zonder deze tijdelijke oplossingen zouden zowel economische ontwikkelingen als de verduurzaming van de energievoorziening ernstig worden belemmerd. Tegelijkertijd benadrukt het college dat dit geen structurele eindsituatie is. Het uiteindelijke doel blijft:

- uitbreiding van de netcapaciteit;
- verdere systeemintegratie;
- en een beter gebalanceerd energiesysteem.

Dit sluit ook aan bij de activiteiten uit de [programma Begroting 2026-2029](#) en het Programma Duurzaamheid 2025-2028: *“De elektriciteitsvraag stijgt sterk door elektrificatie van mobiliteit, industrie en warmtepompen. Uitbreiding van de infrastructuur en aanpak van netcongestie zijn noodzakelijk. Hollands Kroon werkt met Liander, TenneT, provincie en rijk via pMIEK, de 380 kV-uitbreiding Noord-Holland Noord (380kV NNH) en het programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (pVAWOZ). De gemeente vervult een regierol en stimuleert lokaal eigendom. Versnelling van isolatie en aardgasvrije alternatieven krijgt extra aandacht, vooral voor kwetsbare huishoudens.”*

Het college ziet de inzet van flextenders en vergelijkbare maatregelen niet als een cirkelredenering, maar als een tijdelijke en noodzakelijke overbruggingsstrategie om de energietransitie en de energievoorziening beheersbaar en betrouwbaar te houden.

7. *U noemt in het memo zonder zichtbare kritiek dat de energietransitie doorgang zou moeten vinden. Daarmee lijkt uw college de energietransitie als een vaststaand gegeven te beschouwen en de uitvoering ervan een warm hart toe te dragen. De gevolgen zijn echter zeer ingrijpend; een instabieler stroomnet, het ontstaan van de vraag naar noodoplossingen zoals blijkt uit uw memo en bovenal een hogere energierekening voor inwoners en bedrijven. Uw college zou wat ons betreft moeten afwegen of deze transitie en de gevolgen ervan in het belang zijn van de inwoners van Hollands Kroon. Vindt uw college dat het collegebestuur een eigen verantwoordelijkheid heeft om kritisch te beoordelen of deze transitie en de gevolgen ervan nog wel in het belang zijn van de inwoners van Hollands Kroon, of volgt uw college hierin blindelings het landelijke en provinciale beleid?*

Het college is van mening dat het een eigen verantwoordelijkheid heeft om de energietransitie en de effecten daarvan kritisch te beoordelen in het belang van de inwoners van Hollands Kroon. Het college volgt daarbij niet blindelings het landelijke en provinciale beleid.

Tegelijkertijd opereert de gemeente binnen de kaders van nationale wet- en regelgeving en provinciale afspraken. De energietransitie is een gezamenlijke opgave van alle overheden, waarbij van gemeenten wordt verwacht dat zij bijdragen aan nationale en internationale klimaatdoelen. Deze zijn vastgelegd in de Klimaatwet. Dat betekent dat het college het rijks- en provinciaal beleid als uitgangspunt neemt, maar altijd met een lokale afweging.

In die lokale afweging staan voor het college de volgende (brede welvaart) belangen centraal:

- Leefbaarheid en gezondheid van inwoners;
- Ruimtelijke kwaliteit en landschappelijke waarden;
- Economische effecten, inclusief agrarische sector en ondernemersklimaat;
- Betaalbaarheid en verdeling van lusten en lasten;
- Draagvlak in de samenleving.

Het college beoordeelt projecten en beleidskeuzes in de energietransitie dan ook niet alleen op bijdrage aan klimaatdoelen, maar juist ook op bovenstaande lokale effecten. Waar nodig maakt het college gebruik van de beschikbare ruimte om:

- projecten aan te passen of te faseren;
- aanvullende voorwaarden te stellen;
- of belangen van inwoners nadrukkelijker te borgen.

Daarnaast zet het college zich actief in richting provincie en Rijk om knelpunten, ongewenste effecten en zorgen van inwoners onder de aandacht te brengen, bijvoorbeeld rond netcongestie en ruimtelijke druk.

Het beeld dat het college het landelijke en provinciale beleid “blindelings volgt” onderschrijft het college dan ook niet. Het college beweegt mee waar nodig (vanwege wettelijke verplichtingen en gezamenlijke doelen), én handelt kritisch waar mogelijk (vanuit lokale verantwoordelijkheid en belangen).

Het college blijft zich inzetten voor een energietransitie die uitvoerbaar, rechtvaardig en in balans is met de leefomgeving van Hollands Kroon.

8. *Een vertraging, pauzering of stagnatie van de energietransitie zal ervoor zorgen dat, totdat het net voldoende verzwaard is, de stroomvraag en instabiele invoeding in ieder geval op grote schaal niet verder zullen stijgen. Dit zal ervoor zorgen dat noodoplossingen zoals in uw memo worden aangedragen veel sneller overbodig worden.*

Heeft uw college overwogen om in het belang van de eigen gemeente bij hogere overheden en/of de netbeheerders actief te pleiten voor een vertraging of pauzering of van de energietransitie? Zo nee, waarom niet?

Het college heeft niet overwogen om te pleiten voor een generieke vertraging of pauzering van de energietransitie. Daarvoor zijn drie redenen.

- Ten eerste betreft de energietransitie een wettelijke en gezamenlijke opgave, waarin gemeenten gebonden zijn aan landelijke en provinciale kaders.
- Ten tweede lost vertraging het probleem van netcongestie niet structureel op, omdat de groei van de elektriciteitsvraag door elektrificatie doorzet.
- Ten derde acht het college vertraging onwenselijk voor de lokale economie en energievoorzieningszekerheid.

Het college zet zich in plaats daarvan actief in voor versnelling van netverzwaring, slim netgebruik en betere fasering van projecten, zodat de energietransitie uitvoerbaar blijft en beter aansluit op de beschikbare capaciteit.

9. *Is uw college van mening dat de energietransitie en al haar ingrijpende negatieve gevolgen in het belang zijn van de inwoners van Hollands Kroon?*

Het college is van mening dat de energietransitie in het belang is van de inwoners van Hollands Kroon, maar onderkent dat deze transitie ook ingrijpende en soms negatieve gevolgen met zich meebrengt.

De energietransitie is noodzakelijk voor een toekomstbestendige en duurzame energievoorziening. Tegelijkertijd is het belangrijk te benadrukken dat netcongestie niet één-op-één het gevolg is van de energietransitie als geheel, maar vooral samenhangt met de snelle toename van de elektriciteitsvraag door elektrificatie (zoals mobiliteit, verwarming en bedrijfsprocessen), in combinatie met een energiesysteem dat daar nog niet volledig op is ingericht.

Het college ziet dat deze ontwikkelingen lokaal kunnen leiden tot druk op het elektriciteitsnet, de leefomgeving en het draagvlak. Juist daarom zet het college zich in voor een zorgvuldige balans, waarbij:

- negatieve effecten zo veel mogelijk worden beperkt;
- projecten worden afgestemd op de beschikbare netcapaciteit;
- en actief wordt ingezet op versnelling van netverzwaring en slimmer netgebruik.

Het college weegt deze belangen bij iedere stap af. Daarmee is de inzet gericht op een energietransitie die noodzakelijk is, maar ook zorgvuldig en in balans met de belangen van onze inwoners wordt uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

H. van der Woude
gemeentesecretaris

L.A. de Lange
wnd burgemeester

Deze brief is digitaal gemaakt en daarom niet ondertekend.